

Jobbágyi Gábor

Alföldi Róbert jogsértései

Idős újságírók mondják ifjú kollégáiknak, ha nagyon ingerültek lesznek egy esemény miatt, ne írjanak róla azonnal, várjanak egy-két napot, amíg lehiggadnak. Én egy hetet vártam Alföldi Róbert augusztus 20-i István, a király bemutatója után. Lehiggadni ugyan nem tudtam, de egyetértve mindazzal, ami eddig megjelent a lapban Alföldi rendezéséről, én most jogi szempontok szerint elemzem a történeteket.

A demokrácia értékei szépek, értékesek, védendőek, így a művészi szabadság is. Viszont minden szabadságjog gyakorlásának komoly korlátja, hogy nem sérti a jogot. Jól láthatjuk ezt például a véleménynyilvánítás szabadságjogánál, ahol komoly bírói gyakorlata van annak, ha a jog gyakorlásával sértették meg más jó hírnevét, becsületét. Kérdés, hogy Alföldi Róbert rendezése sértett-e jogot. Mert véleményem szerint nem is egyet, amikor korlátot nem ismerve élt művészi szabadságával. Vegyük a legsúlyosabbat, az állami jelkép megsértését. Magyarország alaptörvénye szerint a Szent Korona a magyar címer része. A Nemzeti Hitvallás – mint az alaptörvény része – kimondja, hogy „tiszteltetben tartjuk... a Szent Koronát, amely megtestesíti Magyarország alkotmányos állami folytonosságát és a nemzet egységét”. Máshol, „Büszkék vagyunk arra,

hogy Szent István királyunk ezer évvel ezelőtt szilárd alapokra helyezte a magyar államot, és hazánkat a keresztény Európa részévé tette”. Ezek után a Szent Korona mint idélen vastraverz jelenik meg a darabban, melyen föl-le rohangálnak a szereplők, s a végén börtönrácsként csapódik az összevert magyarokra. A Btk. szerint „Aki nagy nyilvánosság előtt a Magyar Köztársaság himnuszát, zászlaját vagy címerét vagy a Szent Koronát sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ vagy más módon meggalázza, ha súlyosabb büncselekmény nem valósult meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” Érdemes kiemelni a „ha súlyosabb büncselekmény” nem valósult meg kitételét. Aszerint a „Közösség elleni uszítás” úgy valósul meg, ha valaki „nagy nyilvánosság előtt: a) a magyar nemzet, b) valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport vagy a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

Érdemes e tekintetben a bírósági gyakorlata és az Alkotmánybíróság döntésére utalni: „Aki gyűlöletre uszít, az másokat aktív, tevékeny gyűlöletre ingerel.” „A gyűlöletre uszítás nem pusztán az ellenérzések kedvezőtlen vagy sértő nézetei meghökkenítő, esetleg hangulateltelő közlése, hanem olyan feszültséget gerjesztő magatartás, amely alkalmas arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly mértékben tüzelje fel (...) A gyűlöletre uszítás valójában visszaélés a véleménynyilvánítás szabadságával, és nem más, mint az erőszak előkészítése”. (30/1992.(V.26.) AB és 12/1999.(V.21.) AB).

Ne részletezzük, hogy a magyar nemzetet vagy a katolikus vallást milyen számtalan, „kedvezőtlen, sértő, meghökkenítő és hangulateltelő” megnyilvánulás érte az Alföldi-féle darabban. De nem hiszem, hogy a német

nemzetiségiek is örültek annak az utalásnak, hogy őseik már ezer évvel ezelőtt is úgy-mond náci tisztként érkeztek az országba. A rendező egy történelmi korban játszódó drámát, operát nem aktualizálhat teljesen a mai korra, meghamisítva a környezetet, a tényeket. Nyilván az István, a király – vagy annak idején a Bánk bán is – történelmi háttérrel üzeni kívánt korának, de ez nem jelentheti a történelem meghamisítását, sőt kijelentem: meggalázását! Lásd az alaptörvényt. A történeteket kirívóan súlyossá teszi, hogy mindegyik nemzeti ünnepünk okán, a szegedi dóm előtt került sor.

S itt áttérhetünk a szerzői jogi jogsértésre. Kiindulópont, hogy a rendező nem szerző! Az István, a király szerzője Boldizsár Miklós, akinek az Ezredforduló című drámáját dolgozta fel Szörényi Levente és Bródy János. Ők hárman a szerzők! A szerzői jogi törvény 13. paragrafusában szerint „A szerző személyben fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása, amely a szerző hírnevére vagy becsületére sérelmes.” A jogvédelemért elsősorban a szerző léphet fel. Most megint ne boncolgassuk, hogy a szerzők „jó hírnevének” ártott-e ez a bemutató. A reakciókból úgy tűnik, igen. A szerzőknek komoly védelmi eszközeik vannak, például megtilthatják művük bemutatását, ha „eltorzították, megváltoztatták” azt. Így tettek például Bartók Béla örökösei is A kékszakállú herceg bemutatója előtt. Nem hiszem, hogy a szerzőhármass beleegyezett volna abba 1983-ban, hogy István király Kádár János jellemében jelenjék meg, s mögötte munkások, ifjúgárdisták alkossák népét, míg ellenfele, azaz Koppány Szálasi öltözetében jelenjen meg, körötte nyilasegyenruhás keretlegényekkel. Ezt egyébként Aczél György sem engedélyezte volna, ahogyan Alföldi Róbert adaptációját sem! Aczélnak számos negatív cselekedete ellenére még volt némi ízlése és történelmi ismerete.

Ha a szerzőhármass beleegyezésével született az előadás, felelőségük megegyezik a rendezőjével. Hiába kritizálja most – igaz,

Mai háromszéki vicc Szörényi Levente és Alföldi Róbert hírhedt esetéről

A rendőrség Köves Slomo budapesti főrabbit kérdezi Szörényi Levente meglepetésszerű eltűnése kapcsán.

Slomo így vall:

- Magunk sem értjük, mi történt. Amikor Alföldi Róbert, megbízott szertartásmesterünk Szörényi Leventén - saját kérésére - elvégezte a körülmételést, a máskor oly ártalmatlan nyisszantás után azt láttuk csak, hogy Szörényi Leventéből semmi sem marad...

csak enyhén – Szörényi Levente Alföldi rendezését, s hivatkozik arra, hogy nem látta a főpróbát. Lehetősége volt konzultálni a rendezővel az előkészületek során, s joga lett volna bármelyik részlet, illetve az egész ellen tiltakozni, végső soron pedig akár meg is akadályozni a bemutatót. Nem tette.

S állapítsunk meg egy tényt. A plakátokon szinte eltűnt a három szerző neve, a hangsúly Alföldi rendezésén volt. Ez a szemlélet teszi lehetővé a teljes rendezői önkényt, amely – hangsúlyozom – nem csak ennél a műnél vehető észre.

S egy szó végül a színészekről. Nagy Feró és Varga Miklós hírnevének sem tett jót mostani szerepvállalása, mint ahogy jó néhány szereplőnek sem volt szükséges nyilvánosan bizonyítania, hogy nem tud énekelni. Egy felkínált szerepet vissza is lehet adni – mint ahogy tudomásom szerint Vikidál Gyula is tette.

Forrás: magyarhirlap.hu

Bogár László

Tudták, merték, tették...

A mai magyar „politikai élet” nevű önfel-számoló színjáték jobb megértése érdekében előző írásomban a másfél évszázada lejátszódtott folyamatokat elemeztem, hogy lásuk, miként kezdte berendezni a nyugatias modernitás politikai színpadát a láthatatlan konstruktőr. Most arra tennék kísérletet, hogy bemutassam, miként hajszolta egyre mélyebbre Magyarországot az általa felállított csapdában a rendszerváltásnak nevezett látványos tűzijátékkal. A konstruktőr, akit nevezhetünk akár „világ-SZDSZ”-nek, három hamis elemből állította össze azt, amit azóta is nyugati demokráciaként illik ünnepelni.

A meghatározó központi elem a „liberális pártok” családja. Ez a világhatalmat ténylegesen birtokló globális pénzhatalmi rendszer hajtószíja. Fő feladata, hogy a helyi közösségek anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi, szellemi értékeit és az itt zajló komplex nemzetreprodukciós folyamatokat teljes mértékben alávesse és kiszolgáltassa a globális pénzhatalmi rendszer kifosztó szivattyúinak. (Tudom, hogy a „hazai” liberalizmus kényszerűen létrehozott és elterjesztett fogalmainak közül ez a pénzszivattyút alázza leginkább, feltéve a kérdést, hogy nem unom-e újra és újra megemlíteni. Nos, a válaszom az, hogy de, unom. Nagyon is!)

Csak sajnos amíg ez a szivattyú egyre reménytelenebb nyomorúságba löki a magyar nemzet nevű emberi közösséget, addig nincs

okom és nincs módom nem használni. Azt azonban megígérhetem, hogy attól a pillanattól, amint leszerelik rólunk, azonnal abbahagyom e fogalom használatát.

Az úgynevezett „rendszerváltás” nevű társadalom-újratermelési akció központi eleme értelemszerűen itt is a helyi SZDSZ létrehozása volt. Nem látszott egyszerűnek a feladat, mert a lokális SZDSZ genezisét össze kellett hangolni a másik két hamis történelmi konstrukció megalkotásával. A folyamat legkényesebb elemét az a kihívás jelentette,

hogy Magyarországon a két világháború között veszedelmes nyíltsággal mutatkozott meg, hogy a történelmi nemzet annyi iszonyú csapás ellenére is létezik, és keresni próbálja politikai képviseletét. Am az igazi csapás az volt a „világ-SZDSZ” számára, hogy még 1956-ban is megmutatkozott, milyen veszedélyesen sok eleme van jelen ennek a történelmi energiának. Ezért is kellett a „világ-SZDSZ” két, egymással rituálisan hadakozó birodalmának egyesült erővel leverni szabadságharcunkat, és gondoskodni arról, hogy máig is pusztító hazugságok tömege fedje el 1956 valódi lényegét. Nagy Imrét és a köréje szerveződő akkori „SZDSZ”-t pedig azért kellett eltüntetni, mert egyrészt alkalmatlannak bizonyult, más-

részt túl sokat tudott 1956 valódi konstruktőreiről. Olyan baloldalt és jobboldalt kellett tehát legyártani a nyolcvanas évek végén, amely nemcsak megoldani, de értelmezni sem tudja ezt a legfőbb történelmi kérdést, hogy még csak véletlenül se kerülhessen be a tematizációs térbe a történelmi magyar nemzet politikai képviseletének helyreállítása. És szomorúan állapíthatjuk meg, ez teljes mértékben sikerült is. Minden olyan törekvést, amely elvileg hordozhatta volna a magyar nemzet politikai megjelenítésének igényét, vagy még csírájában elfojtottak, vagy megalázó gúny tárgyává tettek, illetve fasisztának, nácinak bélyegezve megsemmisítettek. Mint az elmúlt alkalommal jeleztem, természetesen a „világ-SZDSZ” hozta létre a liberális szegmens látszólagos ellenpólusát jelentő „munkásmozgalmat”, az úgynevezett baloldalt is, amely nagyjából

ugyanabban a hamis térben keresi (természetesen hiába) a nem létező gyógymódokat a kapitalizmusnak nevezett nyugatias modernitás önpusztító következményeire, mint a harmadik erőként létező engedett konzervatív politikai pártcsoport.

Ez utóbbi elgondolkodtató módon egyszerre nevezi magát jobboldalnak, polgári ol-

dálnak, konzervatív oldaldnak, népi, nemzeti oldaldnak, keresztény oldaldnak, anélkül, hogy egyáltalán értelmezni próbálná e fogalmakat, illetve ezek társadalom-újratermelési következményeit. Tehát úgy kellett berendezni a konstruált rendszerváltás egész komplexumát, hogy mind az úgynevezett baloldal, mind az úgynevezett jobboldal egy minél zavarosabb és kezelhetetlenebb, belső konfliktusokkal terhelt univerzummá váljék. Ezt a tehetetlenséget aztán az első pillanattól kezdve profi módon használta ki a „helyi” SZDSZ, illetve a „világ-SZDSZ” által üzemeltetett média. A lokális SZDSZ „Tudjuk, merjük, tesszük” hármas jelszava sajnos nem csak egyszerű szlogen volt. Valóban kizárólag ők voltak azok, akik pontosan tudták, mit akarnak, és ezt kíméletlen gátlástalansággal végre is hajtották. Ehhez az első ciklusban, azaz 1990 és 1994 között asszisztált az úgynevezett bal- és jobboldal, pontosabban a tökéletesen megvezetett magyar választó.

Valójában mindkét konstrukció lényegében ellenállás nélkül szemléltette, amint a „világ-SZDSZ” birtokba veszi a tehetetlenül vergődő magyarságot. A társadalom ilyen rövid idő alatt ilyen elképesztő anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi, szellemi hanyatláson csak ezeréves államisága legsötétebb időszakában ment keresztül. A konstruktőr tehát itt különösen eredményes munkát végzett. És most, a végjátékban – eltüntetendő a nyomokat – már nyugodtan „ki lehet vezetni” a konstruktőrt, a helyi SZDSZ-t a rendszerből. Legközelebb napjaink valóságát vizsgálom meg ebben a történelmi tükörben.

Forrás: www.magyarhirlap.hu